

ZECE MAI

Sunt sărbătorii, cara nu-și pierd o rază din nimbul strălucirii lor. Sunt sărbătorii, în cara suflătele noastre renasc mai minunate, mai fremătătoare de viață, ca pasărea Phoenix din cenușa ei nimicloare.

Căci Ele, sunt chemări spre calea virtuții, adevărului și vieții.

De unde vin oare, porunci acestea, purtate de albe stoluri de porumbel mesageri, pe care numai ochii minții noastre le văd și numai inimile noastre le simt?

Din pământ și din cer.

Din pământul nostru rodnic și sfânt, în sânul cărui, cum spune poetul:

...doarme trecutul străbun,
Purtând pietre scumpe din
[vremile—acele
Comorile tale, comorile mele.

Din cerul, ce ne-a fost scut de pază, dealungul veacurilor vrăjmaș.

Din cerul, de unde împăratul lumii de dincolo, lînd mîna sa ocrotitoare peste împărăția neamului nostru.

Căci din mila Lui, s'au întîmpiat câte minuni sărbătorim astăzi: întregirea pământului românesc în apoteoză unirii, încoronarea Omului sortit să ne fie El și urmașii Săi, Rege.

Altarul ridicat din tîna cenușei străbunilor noștri, pe care Abel-Rege va arde miezul gres al dragostei și credințelor noastre, o știm, va fi binecuvîntat din înălțimea Țărilor, de Dumnezeuul pământului acestuia.

Spre Regele tînăr și mare, străjer al acestui altar, spre pământul bun și sfînt de cere străbătător de adînc ne simțim legate ființele, spre Dumnezeuul cerului nostru albastru și darnic, cucernic ne plecăm astăzi, suflătele...

VICT. R. ANDREI

ZIUA CĂRȚII

Ziua cărții de anul trecut a fost o lecție cu multe învățăminte. Între altele s'a putut observa că literatura bună este un aliment prea puțin cunoscut de marea masă de cetitori.

Încă un lucru pe care cu mare bucurie l-am constatat, a fost că acest public se poate foarte ușor apropia de literatură, poate învăța s'o iubească, mai ales cînd ea l se face cunoscută printr-o mare manifestare colectivă. Manifestare colectivă în sensul că Ziua Cărții nu e o promovare individuală, ci ea recomandă cartea, oricare ar fi ea, numai bună să fie.

Un fapt îmbucurător și mai ales un pas înainte, îl constituie faptul, că de Săptămîna Cărții, scriitorii tineri și bătrîni cel buni și mai puțin buni, se află alături nu numai din punctul de vedere al conștiinței de breșă, ci în contact viu și imediat cu publicul.

MIRCEA ELIADE

Săptămîna Cărții

Inseamnă minutul de reculegere culturală, de clintire a ceea ce este etern în omenire: spiritul.

CAMIL PETRESCU

+ DANIEL CLAIN

Săptămîna trecută, a părăsit lumea aceasta pămîntească, trecînd întru cele veșnice, cel ce a fost mult stimulat și bătrînul nostru prieten, cel ce ne-a încurajat cu toată căldura lui suflătoare și a elogiat cu toată sinceritatea și entuziasmul său acțiunea noastră, a celor din jurul acestui ziar—energic și distinsul nostru colaborator, inspectorul silvic pensionar Daniel Clain.

Bătrîn ca vîrstă, dar cu suflul vesel tînăr, în mijlocul nostru el găsea o reconfortare a energiei sale și își reîntîina elipele tineretii.

Spirit pătruns de o puternică dragoste de pămîntul strămoșesc și de podoabele lui, el și-a ales cariera în domeniul silvic pentru administrarea și protejarea pădurilor, a codrului, neprețuita podoabă a pămîntului nostru, care din timpurile cele mai vechi, în elipele tragice ale istoriei neamului nostru, a fost frate cu românul.

Fîind un mare patriot, nutrivînd o iubire aproape exagerată de țară și de neamul românesc de pretutindeni, el nu a stat o clipă în umbră la orice manifestație națională.

Om de o rară energie, viața lui Daniel Clain a fost o continuă frămîntare, o frămîntare și o luptă nu în scopuri egoiste, personale, ci în scopuri nobile, patriotice.

Ca student, din primii ani, el s'a aruncat cu tot sufletul în lupta asiduă, ce se ducea pe atunci pentru menținerea trează a conștiinței naționale a Românilor de peste Carpați, în vederea pregătirii realizării idealului național, ce trebuia să se înlăptuiescă odată, fiind unul din cei mai aprigi

luptători și din cei mai însemnați membri ai „Ligei Culturale”.

Ca reprezentant al asociațiilor studențești române, el a păstrat multă vreme legături trainice cu asociațiile studențești din țările neo-latine, atît în secolul fraternizării de neam, cît și în acela de a ne face cunoscuți lumii apusene și a ne câștiga simpatii în susținerea revendicărilor noastre.

Mai tîrziu, a întretinut legături de corespondență cu marii scriitori francezi Victor Hugo și Pierre Loti, cărora le-a trimis și diferite memorii, explicîndu-le campania ce o duc românii pentru unirea tuturor într'un mînnunchiu, în puterea dreptului istoric și rugîndu-i să susțină în lumea intelectuală a Apusului cauza noastră națională.

Daniel Clain era un pasionat al studiului istoriei Românilor, pe care o cunoștea pînă în cele mai mici amănunte, mai cu seamă în perioada ei contemporană.

Coarda simțimîntului patriotic, vibra întrînsul mai puternic ca la mulți dintre noi. La toate manifestațiile cu caracter patriotic, Daniel Clain era în frunte. Cînd nu l-a văzut la 24 Ianuarie printre cei dintîi care începeau să joace „hora unirii” în piața orașului?

Mi-aduc aminte, nu cu slabă umilă, de o întîlnire (amîna în cancelaria liceului de intelectualii pietreni, în vederea organizării unei manifestații anti-revizioniste. Dînsul a luat cuvîntul cel dintîi. Și-a început perorația, povestind episoade din gloriosul dar tristul nostru trecut istoric, a insistat cu doosebire asupra suferințelor îndurate de România din Transilvania, a pomenit de mizeriile suferite în timpul războiului

de România rămasă în teritoriul ocupat, a căror victimă a fost și dînsul și a terminat cu un glas, care nu mai cunoștea marginile revoltei și ale indignării, față de pretențiile foștilor asupritori, avînd obrazul înecat de lacrimi.

Dupa o muncă intensă și corectă de o viață, înțreagă, s'a stabilit în liniștitul nostru orașel, să-și petreacă în tihnă anii de pensie alături de o nobilă și devotată soție.

Dar firea lui energică, putea sta ea o clipă inactivă? Mereu era preocupat de chestiuni de interes general. În special îl intereseau chestiunile edificare. Grație lui, s'a început plantarea muntelui Petricica. În ultimul timp își manifestase dorința de a candida la alegerile dela primărie, pentru a lua și el parte activă la gospodăria orașului.

Nu a mai avut parte să-și îndeplinească această ultimă dorință. La capătul unei vieți lungi și plină de fapte frumoase, de care credem că a fost mulțumit, moartea l-a răpit pe acest om, veșnic neodihnit și nedeprins cu inactivitate, găsind că și-a făcut pe deplin datoria cît a trăit și că i-a sosit timpul repaosului veșnic, în imperiul odihnei perpetue, al liniștii eterne și al vieții fără de griji.

Acum doarme în mijlocul naturii, la umbra pădurilor pe care zeci de ani l-a cîntăcit cu drag, la Mănăstirea Neamțului, sub streaja ctitorilor bătrînilor Voevozi, ale căror fapte le evoca deseori cu atîtă mîndrie.

Odihnească-se în pace, iar viața lui servească de exemplu tinereilor generații!

D. L. Stăbulescu

COMITETELE ADMINISTRATIVE LOCALE

Rămînem foarte surprinși, cînd, din hodoșogea moriștelor politice, ne cade plocon și câte ceva bun.

E vorba de comitetele administrative locale, înființate în primăvara asta, în fiecare comună și constituite din reprezentanții tuturor instituțiilor.

Patronul acestor comitete este d-l L. Mrejeriu. Iar cel ce le-a pus pe roate este d-l prim pretor C. Radu.

Scopul lor: rezolvarea tuturor nevoilor locale, de orice natură ar fi ele.

Adică: să se termine odată intervențiile pentru toate fleacurile și neîncălcările pe la plasă, prefectură. Cele ce se fac acolo, să se facă cu avi-

zul competent local. Sau alta: să se pună capăt proceselor de ambiții și nimicuri, care umplu dosarele judecătoriilor.

Apoi: concubinaj, imoralitate, obligativitate școlară etc., toate să fie rezolvate de comitetele locale.

Treaba e la început. Totuși găsim că sunt foarte interesante chipurile în care lucrează și sporul ce-l au la lucru aceste comitete.

Căci foarte puține cazuri din acelea care le viu în față rămîn nerezolvate.

Dar latura—poate ce mai importantă—a chestiunii este nebanuitul spor de prestigiu, ce-l capătă reprezentanții instituțiilor în fața sateilor. Și asupra acestui lucru, atrag

atenția tuturor membrilor acestor comitete.

Nu simt ei oare că li s'a dat puțința de a lucra în satele lor cu spor?

Nu a fost și nu este aceasta dorința tuturor celor ce știu două buche?

Domnule Mrejeriu, mă întorc către d-ta, și-ți zic: după cum ai avut curajul ca în loc de cete de voinici, să faci aceste comitete de împăciurii să ai și curajul să arăți că de data asta, bine te-ai gândit și bine ai făcut. Și că înțelegi—în consecință—să fii secundat, necondiționat, de toți aceia în a căror mîna e răspunderea acestui județ.

Preot C. Cojocariu

Din flora culturii Neamțului

de IOACHIM FUIOAGĂ

D-l Avocat Ioan V. Chetreanu

D-l Chetreanu ne vorbește în articolul d-sale, despre „turismul în județul Neamț”, arătînd cît de mult este dezvoltat turismul în alte țări, cît de neglijat este în Țara noastră, deși este una dintre cele mai frumoase de pe lume, în privința pozițiilor ei naturale, și arătînd apoi, care sunt localitățile cele mai de seamă, din județul nostru, atît în privința frumuseții lor naturale, cît și localitățile istorice, mănăstirile, centrele industriale etc. În privința aceasta,

lucrarea d-lui Chetreanu, poate servi și ca un admirabil ghid, pentru oricine ar voi să viziteze județul.

Pentru a dovedi cu prisosință, cîtă dreptate are d-l Chetreanu, cînd vorbește despre vinovăția noastră în privința neglijenței aproape totale a turismului, țîn să citez din expunerea sa numai faptul, că plimbările Țării noastre, cheltuirose anual, nu mai puțin decît 2 miliarde lei, în străinătate, pentru a vizita munți și văi, în cele mai multe cazuri, absolut egale, ca frumusețe cu ale noastre. Faceți socoteală acum și vedeți,

că în 50 de ani, înseamnă 100 miliarde! Fantastice! Cu această sumă s'ar putea poloi cu aur, întreg Coablaul și toată valea Bistriței! În schimb ce vedem? Chiar aici în Piatra, sub nasul nostru, dacă treci Bistrița și-o iei dela pod în sus, dai de un drum, în care, absolut autentic, vînta carului se afundă în noroi pînă sus de butuc, un drum cum n'au văzut nicăieri altul mai mocirlos și mai infect, un drum care nici pe vremea trogloditilor nu cred să-și fi găsit egal, și pe care vrednici gospodari ai urbei Piatra, n'au cataldixat pînă acum, să pună măcar câteva tîraboante de prund, deși vadul Bistriței este alături, la de-

părtare pe unile locuri, numai de 10 metri. El este perla de probă, a competiției și dragostei de Țară, a tuturor celor ce s-au perindat pînă acum la cîrma județului.

D-l P. Gheorghieasa

Institut pensionar

ne dă „cîteva spicuri din graiul popular de pe valea Bistriței”. Ca fost dascăl o viață întregă, fiind și un suflet deschis și vesel aproape întotdeauna, desigur era foarte potrivit, ca d-sa, să ne prezinte cîteva zicători de pe valea Bistriței, foarte importante atît din punct de vedere istoric, cît și mai ales din punct de vedere

continuare pe pag. 2-a

GUSTUL DE CITIT

de Conal. Luchian

Problema s'a discutat mereu și formează și azi unul din punctele principale de preocupare, mai cu seamă pentru dascălii primari. Ea a fost tratată în amănunt de propagandiștii noștri culturali, stabilindu-se norme de urmat, în tocmă ca jaloanele de demonstrație ale unei teoreme. Numai că teoria este departe de practica lucrurilor.

Mai întîi se pun în față două categorii de cititori: a) lumea care are deja o instrucție căpătată prin școală și care urmează a se cultiva prin lecturi potrivite gradului lor de dezvoltare intelectuală și b) lumea fără instrucție ci în curs de formare prin școală și prin citit (copiii și poporul dela sate ori dela mahala) Asupra celei de-a doua categorii, atenția noastră trebuie îndreptată serios, căci cea dintîi categorie știe, sau se presupune că știe singură să-și aleagă lectura.

Copiii și poporul nu știu să-și caute izvorul de lumină și nu cunosc ce trebuie să-și aleagă. Dacă, prin absurd, ar voi singuri să se cultive, fără o îndrumare atentă, atunci sănătatea suflătescă a lor ar fi primejduită—cum se și întîmplă adeseori—de otrava lecturilor nepotrivite și inadine pusă în calea lui. În majoritatea cazurilor însă, poporul nu caută cartea, din lipsă totală și dragoste față de ea, din lipsa folosului ce-o vede în ea și din lipsă de îndemn.

Prin urmare aici poate fi rezolvată problema noastră: să se dezvolte gustul de a cerceta cartea, să capete dragoste și încredere în ea. Pentru aceasta este nevoie de îndemn la tot pasul. Țăranul nostru, ca și copilul, nu face nimic bun din proprie inițiativă, dacă nu vede folosul la vecin, dacă nu i se spune și azi și mâine despre acest folos.

Iată dar nevoia unor îndrumători, care să se ocupe de răspîndirea cărții, alegerea ei și îndemnul de a-și cerceta. Acestui nu pot fi decât preoții și învățătorii. Cîteva norme de urmat, socot că sunt necesare:

1) Organizarea unei biblioteci cu mai multe secțiuni (infantila, religioasă, agricolă, științifică, literară etc.) după ocupațiile mai distincte din regiune și gradul de dezvoltare al cititorilor. Biblioteca să fie însoțită prin lucrări curente, reviste și gazete pentru știri.

Cheltuielile materiale ale bibliotecii, să fie susținute de comuni. Nu este nevoie ca biblioteca

continuare pe pag. 2-a

scuturarea din pag. 1-a
să cuprindă multe volume, ci puține și bine alese, pentru ca într'un timp anumit să se formeze un curent într-o direcție oarecare.

a) Să se aleagă timpul de propagandă prin lecturi, avându-se în vedere ocupația cititorilor. La sate, timpul iermei este cel mai potrivit, țărani având puține treburi zina, iar serile fiind lungi.

3) **Controlul celor citite.** Nu este de ajuns ca îndrumătorii să distribuie cărțile din bibliotecă, ci trebuie să se convingă dacă s-au citit și ce înțeles a avut asupra minții și sufletului cititorilor. Când lectura se face în școli, e de la sine înțeles că se fac comentarii, cunoștințele se generalizează și cititorii pleacă cu materialul bine asimilat, gata de aplicat în viața practică.

Când lectura se face prin distribuirea cărților acasă, atunci îndrumătorul (bibliotecarul) trebuie să facă control, dacă s'a citit: prin rezumate scurte scrise de cititori, sau mai curând prin convorbiri cu cititorul, atunci când înapoiază cartea. De acela este bine ca în timpul vacanței mari, când copiii nu mai stau sub controlul școlii, să fie atrânși de 2-3 ori pe lună pentru a se controla dacă s-au citit cărțile distribuite, urmând apoi să li se dea alt rând de cărți.

Sistemul obișnuit de a nu mai ști de soarta copiilor timp de 2-3 luni, este rău, pentru că înstrăinează mai mult pe copil de școală. Ideal ar fi ca îndrumătorii să cerceteze, din când în când acasă la ei pe copiii sau chiar pe cititorii adulți, pentru a se convinge, împreună cu familia, de ceiace citește.

Pentru a face pe cititori, să prindă cât mai multă dragoste de carte și să aibă gust de citit, trebuie observat ca:

a) Cuprinsul cărții să fie scurt sau din bucăți scurte.

b) Să fie scrisă într-o limbă curată și atrăgătoare (stil).

c) Lecturile să preocupe pe cititori, să fie deci apro-

piate de viața lor, de sufletul lor.

d) Să se facă cât mai dese șezători de lectură în comun, când atât îndrumătorul cât și cititorii cei mai buni, să citească expresiv bucăți anume alese pentru atracție.

Pentru a încuraja răspândirea cărților, să țină seamă:

a) Cărțile din bibliotecă să se împartă gratuit.

b) Să se facă echipe de cititori, cu mai multă tragere de inimă, care să meargă din vecin în vecin, să citească cu ei și să îndemne la citit (Se cunoaște cazul unui satean care din proprie inițiativă a înființat o bibliotecă în casa lui cu rezultate mult mai frumoase).

c) Cu ocazia premiilor școlare, să se împartă gratuit cărți bine alese la toți școlarii—nu numai premianților—cu indicația de a se trece din mână în mână și a fi citite de toți ai casei.

d) În săptămâna cărții, deasemeni, să se răspândească gratuit cât mai multe cărți.

Însăși, pentru ca gustul de citit să prindă cât mai mult, este necesar ca îndrumătorul să fie el mai întâi un animator al cărții, un lector ireproșabil și un realizator al celor citite. Din lumina acestor îndrumători, se va răspândi lumina în sufletul înăspit al poporului.

Const. Luchian

Școala Comercială Elementară

CONVOCARE

Membrii Adunării generale a comitetului școlii comerciale elementare sunt convocați în adunare generală pentru ziua de 13 Mai, ora 10 a.m. în localul școlii, la ordinea zilei fiind:

1. Încheierea gestiunii pe 1933-34
2. Alegerea unui nou comitet.
3. Diverse.

Aceasta fiind a doua chemare, adunarea se va ține cu orice număr de membri.

Președinte, M. STOENESCU
Secretar, A. A. Rotundu

AGRESIUNE

Un cunoscut avocat plătase în fine înărdnat din partea unui client, să lăscase o poliță, semnata de Vasile Răz, frizer din str. Unirii și trecând prin fața prăvălii acestuia, a fost chemat de semetier Industru, pentru a-l schimba polița. În loc să-l schimbe, frizerul a tăbărit asupra avocatului, administrându-i o bătaie în toată legea.

Poliția cercetând cazul, a înaintat actele parchetului, care o deschisă acțiune contra numitului frizer, pentru loviri grave și contra unui ucanic al acestuia pentru abuz de încredere.

INTRE EROI și SALTIMBANCI

În totdeauna după epocile de încordare eroică, au urmat epoci în care au prosperat saltimbancii. Istoria ne oferă atâtea cazuri, încât putem formula legea: saltimbancul e urmașul fatal al eroului.

Pe saltimbancii noștri îi cunoaște oricine, îmi închipui. Sunt oamenii politici, acești eroi umpluți cu paie ai demagogiei și ai popularității efemere, cari din idealul sfânt al eroilor, au făcut o piață, o caricatură, după chipul și asemănarea lor.

Dar nu despre acest gen de saltimbanci îmi era intenția să vorbesc, ci despre saltimbancii adevărați, în carne și oase, cari, deși oameni cinstiți, în luptă pentru o bucată amară de pâine împietăză totuși, fără voia lor, asupra memoriei eroilor noștri. Și iată cum:

Se știe că ziua de Înălțarea Domnului e și Ziua Eroilor. Zi de două ori sfântă, care trebuie să fie sărbătorită cu adâncă pietate și reculegere, căci din cele 365 de zile, cel puțin una se cuvine să o închinăm în întregime acelor ce prin jertfa lor, au prefăcut în realitate, ceea ce atâtea veacuri nu fusese decât un vis himeric. Smulși o clipă din preocuparea grijilor mărunt, ingenușiași pe o margine de mormânt laolaltă bătrân, tineri și copii, ne simțim mai mult ca niciodată—toți căi suntem—un singur suflet cu toți cei ce au fost, contopiți într'un singur tot: neamul. De aceea Ziua Eroilor, ne oferă cel mai bun prilej de educație națională pentru toți, dar mai ales pentru generațiile ce se ridică. Toate acestea se înțeleg și se știu. Un lucru care nu cred însă că nu se știe, este că în aproape 1/2 din județul Neamț, nu se poate face în această zi, nici cea mai mică parodie de cinstire a eroilor.

Cauza e iarmarocul anual din Tg. Neamț care, fiind tocmai în această zi, goleşte satele mai cumplit decât le goleau pe vremuri ciuma și holera. Gospodarii merg pentru afaceri, tinereții și copiii ca să vadă ghi-

dușile saltimbancilor, iar în safe rămân câteva babe și moșnegi neputincioși, iar mormintele eroilor rămân uitate în bălării.

Orice ar spune oamenii timpurilor noastre, robiți cu desăvârșire vițelului de aur, noi vom susține că acesta e un sacrilegiu și de aceea cerem cu hotărâre schimbarea datei iarmarocului din Tg. Neamț. Să fie cu o Duminică mai înainte sau după pentru că nu se spun că această schimbare ar provoca o perturbare în angrenajul iarmarocelor din țară.

Nu știu de cine depind aceste iarmaroace, dar cred că D-l Prefect, ca reprezentant al Guvernului, are puterea—sau de nu o are o poate obține—pentru a face această schimbare.

Noi care îl cunoaștem pe D-l Prefect că și-a făcut cu prisosință datoria acolo unde și-a lăsat atâtea camere, avem încrederea că va face acest lucru pentru memoria eroilor, căci cine a trăit odată o atmosferă de eroism, nu se poate prefăce niciodată—cred—într'un saltimbanc.

M. David-Ghindăoani

Amurg de toamnă

E toamnă pustie și tristă, Copacii își scutur vestimentul, În parcul bătrân, pesimist Și pasnic ea gândul lui Crist, Azi nu mai adie nici vântul.

De-a lungul tăcutii cărări, Se auzie băncile goale, Trece toate mele oftări, Cu umbre de dor și visări, Își scutură iarăși petale.

E toamnă, e trist, e regret, E plânsul ce vrea să te—abată. Din suflet se rumpe încet Imaginea unui portret Și-o plângi pentru ultima dată.

Vrloa

EXCURSII

Sămbătă 5 Mai cor. elevii Școlii Normale de învățători conduși de profesorii lor, au vizitat sonda dela Gârlna, cu amabilitate-l cunoscut, D-l Inginer Stoiciu s-a dat explicațiile necesare.

A apărut

„Revista Satul”, anul IV Nr. 42, pe Mai 1934, cu un bogat și variat cuprins, scris în curată limbă românească a satelor noastre de pretutindeni.

De vânzare la chioșcurile din Piatra-N., sau la Redacție, strada Prelungirea Polonă 13 București III

CRONICA INTERNA

O săptămână bogată în evenimente. Degradarea ofițerilor complotiști, aspra dreaptă sancțiune a unui fapt fără precedent în armata noastră, a avut loc Sămbătă 5 Mai cor. în curtea căzărni Malmaison. Peste nebunia unuia și nechibzuința altora, s'a lăsat pe zece ani, piatra de mormânt a Doftanei.

◆ Afacerile generalului Dumitrescu, tatăl exsecretarului Puiu Dumitrescu și fostul inspector al jandarmeriei, o cupă coloanelor ziarelor noastre, în frunte cu „Universul”. Pe dinaintea ochilor tuturor, trec ca la pară: fonduri întrebunțate misterios, o fermă-Dorobanțu în județul Constanța schimbată miraculos la față, furnituri atribuite fără licitație unui Solomon oarecare dela Cernăuți și alte asemenea „nevinovății”. Deocamdată, comisia pentru controlul averilor de pe lângă curtea de apel din București, determinată de reclamația unui domn ziarist, a citat în fața ei spre cercetare pe cel înculpă.

◆ La Iași altă ispravă copilărească: trei elevi de școală primară au jefuit o biserică în lozul nopței. Bani mergeau pe chefuli, vorba unui cetățean:—o să ajungem să ne păzim și de copiii din leagăn.

◆ Comuniștii nu se astâmpără. La Satul Mare s'a descoperit o vastă organizație cuprinzând tineri între 18-20 ani. Nume ca: Bruder, Estera, Katz, Ghizela, Haim, Desideriu și a. ne arată din fericire, că boala nu ne-a atins pe noi și așa cu desțule alte păcate ci, pe cei ce s'au saturat de binele din țara noastră.

◆ Seceta cumplită, face ravagii. După date oficiale, 20% din recolta de grâu e pierdută și răul merge crescând din zi în zi.

Iată că nici cerul nu se mai îndură de noi.

Desigur, ca prețul cerealelor a crescut: Grâul a săltat cu 4000 lei la vagon în două, trei zile numai.

Din flora culturii Neamțului

continuare din pag. 1-a

filologie, deoarece din ele se vede o flexiune a limbii cu totul aparte pe valea Bistriței, cu eliminări sau schimbări numeroase, ale unor vocale și consoane. În același timp, aceste eulogii sunt tot pe atât de importante și în privința humorului lor.

Iată numai două fragmente, din care se poate vedea și vorbirea locală și hazul.

„Când eram în vremea me, Săptu mândri-m trebuie; Dar amu oi vreami ești, Nici di una nu-i nădejdi”.

Din partea vremurilor cam așa este nu-i vorbă; numai că, strechea asta a mândrelor când te-ai apucă, îți pune de-odată un foc adârisit la calcă și se te ții pârle-o; Îți pare dealul ăsta și pădurea ovaș, cum se apucă.

„Fimeia cari-i fimeo, Să poarte sub brațe oee (cheie) Să mănânce și să bea, Pi barbat dracu să-l iee În ciuda barbatului, S'o rupt cinga (chinga) patului”.

Este foarte interesantă aici, măgulitoarea apreciere la adresa barbatului și excesul de zel al nădrăvanei neveste. Ce să-i faci, așa-i lumea deodată lumea! Și-apoi, o nevestă să fie harnică în orice privință, este cel mai de pret lucru la casa omului. Dar de, ohiaș, așa, o să rupă ohinga patului,—nu știu ce părere îți avea d-stră,—dar eu cred, că este cam prea mult!..

D-l Profesor Victor Andrei

D-l Andrei face o „Încercare asupra climatologiei orașului Piatra-Neamț”.

Dacă până acum ne-am ocupat cu probleme, legate oarecum de umila viață pământeană, apoi cu lucrarea d-lui Andrei, avem ocazie

să ne ridicăm în „sferă mai înaltă” în acelea ale nouilor, ale vânturilor, etc.

Evident că pentru a vorbi despre climatul unei localități, este nevoie a cunoaște în primul rând configurația ei geografică din toate punctele de vedere. De aceea d-l Andrei vorbește întâi, despre morfologia și orografia (forma exterioară a localității și descrierea munților) a Pietrei Neamț, apoi despre vegetație și hidrografie (plantele și apele) și numai după acestea despre climă propriu zis, adică despre temperatură, vânturi și ploii.

Pentru o mai ușoară înțelegere a expunerii ce face d-l Andrei, pe lângă text, ne mai prezintă și: o hartă privind terenul și curentii, două grafice privind creșterea și scăderea temperaturii și-a ploilor și alte așa tabele, cu o sumedenie de date climatice, calculate după perioade, după precipitații, după intensitate, după cantitate, după durată etc.

Așa cum se prezintă și destul

de dezvoltat pentru orașul nostru, studiul d-lui Andrei, înseamnă munca de laborator a savantului: muncă miglăoasă, observații profunde și îndelungate, răbdare și perseverență, cu singura satisfacție, de a putea vedea la sfârșitul strădaniilor tale, că ai reușit să smulgi naturii o taină, și că ai putut să contribui și tu în viață, măcar cu un bob de lumină, la progresul general și continuu al științei.

D-l Profesor D. L. Stăhiescu

D-sa, cu titlul: „Vechile școli din jud. Neamț, contribuții la un istoric al școlilor din ținutul Neamțului” face un istoric asupra școlilor din județul nostru, din cele mai vechi timpuri până astăzi. D-sa vorbește despre școlile vechi care au dispărut, despre școlile vechi care dădușese încă, despre școlile primare, cathectice, secundare și particulare, despre școlile comerciale, institutele particulare, seminariul dela Neamț, școli de

cântăreți, școli preparandale, școlile din vremea războaiului, școli normale, școli profesionale de fete, școli de meserii, școli mixte, gimnazii, școli pregătitoare, școli elementare, institute particulare, cu un cuvânt deci, despre întreaga evoluție a învățământului din jud. nostru, dela primile lui începuturi până în prezent.

Neapărat, că dintr-o singură privire și numai din înșirarea numelui școlilor pe care d-l Stăhiescu le-a descris, se poate constata cu prisosință, câtă muncă a depus ce imens material informativ a trebuit să cerceteze și să lucreze în același timp trebuie să fie acela a d-sale. Și în adevăr: atât cantitativ, fiind o lucrare foarte mare; cât și calitativ, prin valoarea documentelor, importanța cunoașterii de către orice intelectual, a istoriei școlii lui cel puțin, precum și prin evocarea trecutului cărtăresc neamțean, colorat pe ici pe colo și cu câteva crâmpeie din paginile lui Creangă, lucrarea d-lui

Există în orașul nostru o serie de copii, în jurul vârstei de 15 ani, care neavând nici o ocupație, iar părinților neputându-le fi de nici un folos, umblă vagabondând în neștre pe ulițele orașului sau pe maidane.

Duminica îi vede oricine înșirați în ilanc pe la porțile bisericilor, cerând de pomana. Restul zilelor, unii din ei se angajează ca vânzători de gazete pentru ca uneori să cheltuiască toți banii și să nu mai dea pe la depozitar, care, chiar dacă îi prinde nu are ce le lua; alții, negăsindu-și nici o ocupație, ca să aibă ce mânca, fură. Fură, deocamdată în stil mic, ce le iese în cale: lucruri de prin prăvălii, profitând de neatenția negustorului, rup apoi garduri și intră în grădini de zarzavat și în livezile cu pomi pe care le devastează fără trîc, chiar și ziua în amiază mare.

Vagabondajul acestor copii, constituit într-un fel de bandă, datează de câțiva ani. Nu s'a luat însă nici o măsură împotriva lor. Părinții, văzându-și de nevoile și greseliile vieții lor, nu mai au ce le face. Oare să nu existe nici un leac împotriva acestor copii în orice oricine poate vedea bandiții și criminalii de mâine? Ei sunt la o vârstă tragică, când pot fi îndreptați încă pe drumuri bune. Nu trebuie lăsați de capul lor.

Astăzi, când din nenorocire se observă cazuri de pervertire a inocentului suflet tineresc (ah, inocentul și candidul suflet de copil!) chiar pe băncile școlii, dintr-o prea mare lipsă de supraveghere, ce putem să așteptăm noi dela niște simple sulete fragede, aruncate de pe băncile școlii primare în vâltoarea societății, în ghiarele miseriei, fără nici un fel de supraveghere.

De copiii rămași în afara de sfera educatoare a școlii, trebuie să aibă grijă părinții lor. Dacă aceștia nu-i mai pot îndruma, trebuie să intervină societatea Cerpetoria, vagabondajul, mai cu seamă când e vorba de copii, tre-

bue înfrânate cu toată rigurozitatea. Copiii trebuie îndemnați la muncă, iar cei leneși, trimiși la o colonie de muncă.

Credem că înfrânarea vagabondajului cade în atribuțiile organelor polițienești. Deaceia ne adresăm poliției locale cu rugămintea de a pune capăt vagabondajului acestor copii, a impune părinților să-i supravegheze mai în deaproape, făcându-i direct răspunzători de faptele fiilor lor, sau, de a cord cu dănași, de a trimite pe acești copii la școlile de corecție.

Numai astfel se va pune capăt bandei de copii: Spiru (șeful) Ceaușu, Vieru, Asăvoaei Kerium și alții—cetățenii vor fi privați de furturi, iar copiii s'ar putea face oameni cum se cade.

D. L. S.

Gazeta Gazetelor

„Universul” se ocupă pe larg de afacerile veroase ale generalului Dumitrescu. Documente numeroase arată vinovăția evidentă, a celui ridicat la un grad nemeritat.

Directorul, d-l Stelian Popescu semnează în numărul din 6 Mai un judicios și alarmant articol despre „lichelism” urâtă și periculoasă boală ce sapă la temelia edificiului nostru național.

Încee: „ori încetează lichelismul, ori ne prăbușim”.

„Națiunea” închină ultimul număr, poetului, gazetarului și ideologului emerit care e d-l Ion Nichifor Crainic. Anunță că Marți 8 Mai cor. D-sa va fi sărbătorit de un numeros grup de gazetari și scriitori, la Restaurantul Enescu.

„Drum Nou” organul Blocului Cetățenesc se ocupă în ultimul număr de afacerea Skoda.

„Naționalul” nou ziar, sub direcția D-lui Vasile Șova, apare în ziua de zece Mai.

„Ideia Națională” admirabil ziar care apare la Buzdu, publică un articol asupra „Cultului valorilor” preconizând instituirea unui front contra anarhiei.

E săptămâna sărbătoririi cărții românești.

Toate instituțiile de cultură românească din capitala și orașele țării, vor sărbători cred, cu mult fast această săptămână închinată cărții românești.

Vor fi multe serbări și se vor spune multe cuvinte.

Librăriile vor avea vitrinele frumos și bogat împodobite cu fel de fel de cărți dintre cele mai tolositoare. Societatea de radio din România, va avea și ea un program potrivit pentru această „săptămână a cărții”. Pentru librării, e săptămâna când vor vinde cărțile cu reducere. Pentru intelectuali, e săptămâna, când își pot face un bilanț al cărților cumpărate și cetite în timpul unui an.

Pentru orașe deci, va fi o săptămână mult mai deosebită decât celelalte săptămâni din timpul anului. Pe la sate, însă, această săptămână nu se va deosebi de celelalte săptămâni. Sărbătorirea cărții românești nu va fi simțită decât de intelectualii satelor. Învățătorii vor vorbi elevilor în orele de clasă, sau sătenilor la vre-o serbare organizată, despre „săptămâna cărții”, citându-le multe cărți, frumoase și potrivite pentru a fi cetite de ei, pe care însă nu vor putea să le arate, deoarece nu vor avea posibilitatea să le cumpere, ori cât de efortine ar fi ele.

„Săptămâna cărții” e la stârșitul anului școlar și înaintea serbării școlare de fine de an. La acea serbare atât părinții cât și elevii, doresc să vadă că munca școlarilor silitori este răsplătită și încurajată prin premii în cărți, pe care să le cetească în vacanța de vară.

Mă gândesc însă și anul acesta, câte școli vor avea posibilitatea să răsplătească munca școlarilor silitori, la serbarea de fine de an?

La orașe, cred că toate. La sate, însă, desigur foarte puține, cu toată bunăvoința învățătorilor, pentru că școlile sunt lipsite de fonduri. De o contribuție din par-

tea sătenilor, nici nu mai vorbim, în aceste timpuri pline de criză, când ei n'au cu ce să astâmpere toamea copiilor.

Și atunci fac o propunere: înaintea tîecării an școlar, librăriile din țară, trimit la toate școlile primare, fel de fel de reclame și cataloage pentru cărți. Ce gest frumos ar fi dacă în timpul „săptămânii cărții” librăriile ar trimite gratis câteva cărți pentru premii, la școlile primare rurale care vor crede, fie la cele care au făcut mai multă vânzare în timpul unui an școlar, sau la cele din comunele sărace. Ar fi o faptă laudabilă și un mijloc de reclamă, căci școlile ar căuta să facă vânzare în timpul anului, la aceste librării. În afară de aceasta, librăriile s'ar ridica mai presus de celelalte magazine de măriri, care și ele vând cu reducere în anumite zile.

Reterindu-mă la județul nostru, în orașul Piatra-N., precum și în celelalte târguri din județ, sunt mulți intelectuali, feciori de-ai satelor de pe cuprinsul țării, cari și-au petrecut cei mai frumoși ani ai copilăriei, pe meleagurile satelor natale, unde dorul nostalgic îi duce câte odată prin ele, ca să le mai vadă și să mai stea de vorbă cu rudele și prietenii dragi, din mijlocul cărora s'au ridicat și au plecat. Ce gest frumos ar fi din partea acestora, dacă în „săptămâna cărții” suletul i-ar îndemna să-și aducă aminte și ar trimite câte o carte sau două pentru premii, la școalele din satele lor, unde pentru întâia dată, la vârsta de 7 ani, au pășit frumușel și sfioși pragul școlii cu abecedarul srbuoră. Câteva economii făcute în acea săptămână, ar putea face posibilă această faptă bună, în urma căreia fiecare cred că s'ar simți mulțumit suletește, că în săptămâna sărbătoririi cărții românești, nu și-a uitat școala din satul natal.

În stârșit, mă gândesc la politicienii de orice culoare politică, a județului nostru,

cari întotdeauna în alegeri au fost cuprinși de o dragoste atât de mare față de săteni, că pe lângă alte vorbe, le-au trimis să cetească și multe manifeste.

Ce gest frumos ar fi, dacă în „săptămâna cărții” toți oamenii politici, ar fi cuprinși de aceeași dragoste și s'ar grăbi fiecare să trimită în satele unde vor crede, câteva cărți pentru a fi date ca premii la copii sătenilor. Aceasta ar fi și o recunoștință mai curată, față de marea masă țărănească, căci dacă unii au ajuns în diferite demnități politice, apoi cu drept cuvânt, aceasta e datorită părinților elevilor, cari i-au votat la alegeri.

Fie, ca această propunere să pătrundă suletele multora, și în „săptămâna cărții” multe cărți folositoare, să părăsească orașele și să plece spre diferite sate, din colțurile cele mai depărtate.

V. Dorohean

SPORT

Poveste cu elvețieni și italieni

Se întâmplă cu sportul în general, două lucruri tare urâte: de foarte multe ori e scos țap ispășitor al tuturor consecințelor unei deprăvări morale în masă, și despre netemeinicia acestui sistem ne oprește indignarea să vorbim, sau să amestecăm în sport, în această născocire firească a omului prea multă arabă, sforărie și joc de culise.

Campionatul mondial de foot-ball, organizat de italieni, suferă de aceasta a doua răcilă, dovedindu-se în ultima vreme, a fi o tarabă italo-elvețiană. Concluzia aceasta răsare din felul cum a fost tratată România, chiar dela primul tur eliminatoriu.

României i s'a furat partida cu Elveția, odată pe câmp, când arbitrul a pușlejit egalarea în ultimele minute de joc și a doua oară în birourile Federației Internaționale de foot-ball, când s'a anulat dreptul de joc al celui mai bun atacant pe care l'aveam. Tot datorită „sistemului” elvețio-italian, ni s'au micșorat șansele. În partida de Duminică jucată cu Iugoslavia, prin suspendarea pe 3 ani a jucătorului Barotki, cu patru zile înainte de desfășurarea partidei.

Totuși noi am găsit să ne calificăm pentru Italia, trecând peste aceste pedici și am ocupat al doilea loc în zona Elveția-Iugoslavia-România. Am sărit deci, peste sforile întinse de Elveția, care a fâgâdnit Italiei că duce 5000 de spectatori la partidele finale din Italia.

Ne mai rămâne să trecem granița și să mai purificăm în sensul național echipa noastră reprezentativă, compusă din 10 minoritari și un singur român. În plus, satisfacția că am învățat tactica „eminamente democratică” a Elveției și complicitatea „fascistă” la această încașificabilă șurubărie. Cel puțin în foot-ball.

I. Puloagă

Citiți și răspândiți

ziarul

„Avântul”

Stăbăneș, este cea mai valoroasă din întreaga anuar în care se găsește publicată.

PARTEA II

În partea II-a a acestui anuar avem în primul rând cronica anului școlar 1932—1933, privind: organizarea liceului, corpul didactic, personalul administrativ, conferințe școlare, inspecții pedagogice și administrative, materii de învățământ, localul liceului, muzeul regional, biblioteca centrală și de clasă, starea sanitară, internatul școlar, activitatea extrascolară a profesorilor și elevilor, societăți școlare, cercetăria, excursii, comitetul școlar, contul general anual, situația școlară a elevilor etc.

În al doilea rând apoi, ca stârșit și înlocuire a tuturor celor cuprinse în anuar avem cuvântarea de încheiere de an a d-lui director V. Găstescu, care cuprinde în ea atât înțelepciune, atât suferință de dăruie, atât grijă de educația

elevilor și viitorul națiunii prin sfaturile părintești și creștinești pe care le dă, înmăi nu o pot asemăna, decât cu o pastorală mitropolită, evident a unui mitropolit care este în adevăr reprezentantul Măntuirii lui Hristos și nu a unui dăruie, pe care cu ani în urmă în unele împrejurări, s'a dat de barba.

Iată de probă un fragment din această cuvântare, fragment ce pare o pagină de apostol.

„Și acum un cuvânt absolvenților din acest an.

„Noi profesorii am fost părinți voștri, iar voi copiii noștri și cu toate că unii dintre voi au fost mai buni, și alții mai puțin buni, unii mai înțelepți, alții mai puțin înțelepți, totuși noi v'am iubit pe toți deopotrivă și ne-a dorit în suflet, că nu ați căutat să corespundeți toți în total școlii pentru care ați venit în școală.

Acum când ați făcut aripă și zburăți în lumea largă, noi cari

ne-am deprins cu voi, simțim tristețea că ne despărțim, simțim îngrădurare, că vă avântați în valurile vieții, pe care n'o cunoașteți încă în cruda ei realitate.

Voi zburăți acum și în zborul acesta voi credeți că toată lumea e a voastră, că toate se pînă la picioarele tinereții și avântului vostru.

Văfi încrederea poate desamăgiri. Aceasta nu trebuie să vă zburcine credința, că cine mănoște cu răvnă, cu cinste, cu dreptate, nu se poate să nu biruiască.

În voi tinereții care se ridică an de an, s'î pune neamul nădejde tot de mâna.

Primii dar din partea școlii, acum când plecați, cele mai calde urări de izbândă, spre bucuria voastră, spre mângăierea noastră, spre binele neamului.”

Spre acum onorării noștri cititori, dacă se pot cuvinte mai din suflet rupte, din partea unui director de școală și tată de copii decât acestea și spună aceiaș. Ono-

Icoane vechi din Roznov

Faima unei localități, o creiază de multe ori, personalitățile politice, sau filantropia un bogătaş care în dragostea lui, lasă fapte ce vorbesc viitorului. Marii proprietari, cu dăruirea și misticismul lor, au făcut multe lucruri bune pe moșiile lor.

Sânt atâtea dovezi evidente, că vechii boeri către sfârșitul vieții dădeau o fericită destinație avutului lor.

De pildă colonelul Roznovanu și-a cheltuit averea pentru a rămânea biserica sa unică ca stil în Moldova. — Șoseaua Dobreni-Moinești și altele făcute ca prefect și deputat.

Dacă Roznovul ar avea parte și azi de o administrație bună, ca pe timpul când trăia Roznovanu, cari era perpetuu consilier comunal, și dacă Eforia spitalului civile ar îngădui accesul publicului în vastul parc și alte amenajamente localității, Roznovul ar fi chiar agreabil.

Dar pentru a intra în povestire să vorbim puțin de Roznov.

Roznovul este o întocmire veche de sute de ani. — Satul probabil, la primele începuturi, s'a reducea la un vad, la întretăiere de drumuri, o casă sau bordei cu băuturi și primire de călători cu un medean larg, unde poștalioanele făceau popasuri lungi, sau petreceau nopțile reci de toamnă, negustorii cu mărchitanii și

cărăușii cu vinuri din țara de jos.

Așezat la vărsarea pârâului Cracău în Bistrița, străinilor și negustorilor li se deschidea din acest punct două căi: ori la deal pe valea Bistriței spre inima munților, sau pe valea largă a Cracăului spre Tg. Neamț și Suceava.

Din cercetările ce se fac se spune că dela primele începuturi acest punct de întretăiere de căi au fost ocupați de Teutoni, negustori sau grădinari cari se ocupau cu cultura trandafirilor.

Cărăușii pentru popasuri și negustorii pentru diferitele schimburi la acest loc marcat, își dădeau întâlnire la curtea cu roze a nemților, la *Rosenhof*.

Când Rosetești străbunicii colonelului Roznovanu sau ca stăpânitori al acestor localități, din *Rosenhof* prin devenire în scurgerea vremii lau găsit numindu-se deja Roznov cum i se zice și astăzi. Nu satul a luat numele de la această familie boerească ci Rosetești au adăugat numelui lor de Roznovanu.

Colonelul Gh. Rosetti Roznovanu fostul comandant al cetății Vidinului la 1878, a avut o educație dată în aristocrația rusă plină de misticism iar restul vieții dedat cu totul politicii. Dar despre soțiile și năzdrăvniile Colonelului și astăzi s'a povestesc, mai ales cele ticluite adversarilor politici.

D. Orghidan

COLEGIUL FARMACEUTIC
AL J.D. NEAMȚ

PUBlicație

În urma reclamațiilor ce ni s'au adresat de către unele din farmacii, că în mai multe magazine din localitate se vând publicului substanțe pe care legea sanitară le-a destinat să fie vândute numai în farmacii sau droguerii medicinale, se aduce la cunoștința domnilor comercianți că potrivit art. 362, 411 și 412 din legea sanitară le este interzis să țină spre vânzare droguri, substanțe și produse chimice cu întreținere tehnice, industriale și agricole, preparate alimentare dietetice, cosmetice și igienice.

Organele în drept vor executa descinderi inopinate și vor dresa contraveniențelor acte de dare în judecată.

Președinte, C. VOREL
Farmacist

No. 122
9. V. 934

COMITETUL ȘCOLAR
AL LICEULUI PETRU-RAREȘ

PUBlicație

Se aduce la cunoștință că în ziua de 22 Mai 1934, ora 16 (4 p. m. se va ține în cancelaria liceului „Petru-Rareș” din Piatra-Neamț licitație cu oferte închise, pentru aprovizionarea cu lemne de foc, esență tare, a liceului și internatului de băieți și a liceului și căminului de fete, pentru iarna anului 1934/35.

Cantitatea de lemne este de 1.150 m. steri cu termenul de predare până la 1 Octombrie 1934.

Ofertanții, odată cu oferta, vor depune în numerar sau în efecte de stat garanția de 5% din valoarea lemnelor de furnizat

Caietul de sarcini se poate vedea în orice zi, între orele 9—12, la cancelaria liceului de băieți.

Președ. comit. școlar
V. GHÎTESCU
Secretar, Gr. V. Vasilu

Treicase distruse de foc

Astă-noapte la ora 11, un puternic incendiu s'a declarat la casa sateanului Neculai Andrei, din comuna Șerbești. Cum tot satul dormea și nu a avut cine da alarma, focul a cuprins pe nesimțite, încă două case, proprietatea sâtenilor Coman și Ecaterina Cojoc Locuștele fiind construite din lemn și acoperite cu paie, au ars în întregime, înainte de a se mai putea da un ajutor. Jandarmii ajutați de ceilalți locuitori abia au putut salva câteva imobile, amenințate să fie și ele incendiate. Cele 3 case au ars complet, cu toată mobila și atenansele din curțile respective. Focul a luat naștere din neglijență. Pagubele trec de 300.000 lei.

Informațiuni

Se pune în vedere elevilor care nu urmează cursurile liceului, că nu au voie să poarte uniformă școlii. Toți cei ce nu vor respecta această dispoziție, vor fi arestați de poliție.

La cancelaria liceului de băieți s'au primit mai multe scrisori anonime, privind diverse aspecte ale activității liceului, precum și reclamațiuni asupra purtării elevilor mai ales, în legătură cu ultimele evenimente triste, întâmplare în lumea școlărească.

Direcțiunea liceului roagă pe acei „binevoitori” anonimi să-și semneze numele și adresa sau să se prezinte personal la cancelarie, dacă vor ca intervenția lor să fie în adevăr, eficace.

Anonimatul nu servește la nimic.

„Curentul”, numărul din 10 Mai cor. publică în întregime textul regulamentului legii conversiunii.

Examenul de bacalaureat începe la 26 Iunie cor. Elevii din Piatra-N. vor da examenul la Iași.

Individul Const. I. Munteanu a jehit înaintea locuitorului N. V. Ciupercă din Roznov care venea spre casă înarmat cu un cionag și un cuțit și sărind asupra acestuia a încercat să-l omore. Din feroce în urmă mai veneau și alți săteni cari sărind în ajutorul lui Ciupercă l-au scăpat. Tălharul a fost arestat.

La doi Km. de Pângarați pe muntele „Vârful Crucii” în pădurea Malului s'a găsit cadavrul locuitorului Ion G. Stroe dispărut din comună încă dela 25 Aprilie cor. Nu se știe încă dacă e vorba de o crimă sau moarte normală.

Ciobanul Haral. Gr. Agapie se afla cu oile la păscut pe imasul com. Pipirip doi indivizi au sărit asupra lui și i-au furat 12 oi și 8 miei după care au dispărut în direcția județului Fălcieni

Cerc cultural la Verșești

Duminică 6 Mai, a avut loc la școala din Verșești de sub conducerea Părintelui M. Gavrilescu, cercul cultural anual. După slujba religioasă la care au asistat săteni din toate satele vecine și unde a predicat parohul despre „apa cea vie” a urmat ședința intimă, cu o lecție de aritmetică ținută tot de Părintele Gavrilescu.

La critică au luat parte, în afară de membrii cercului și d-l profesor Gr. Capșa. Lucrarea literară obișnuită, nu s'a mai ținut, deoarece a fost cunoscută tuturor membrilor, din coloanele „Avântului” (Berdiaef, biserică și școala).

După masă a urmat o serbare publică, foarte bine reușită, prin munca Părintelui Gavrilescu și d-nei Șerban. Tot aici au luat cuvântul d-l Dr. Sacară, despre bolile sociale și d-l M. Cojocaru despre foloasele citirii cărților.

Pentru examenele de definitiv și înaintare (ses excepțională) ale învățătorilor inspectorii școlari vor face inspecțiile speciale celor îndreptățiți să se prezinte la examen până la 10 Iunie cor. când tablourile vor fi înaintate inspectorilor șefi regionali cari alcătuiesc tablourile de prezentare la examen. Au dreptul de a se prezenta învățătorii cari până la data ținerii examenului din Oct. 1932 și Martie—Aprilie 1933 întruneau condițiile de admitere la examene ca stagiu și calificative.

Examele se vor ține începând dela 15 Iunie în localitățile ce se vor fixa mai târziu de minister.

D-l Octav Parfenie, a fost numit șef de cancelarie la revizoratul Neamț, pe data de 1 Mai 1934.

Duminică 13 cor. va avea loc în comuna Bodeștii de Jos un cerc pastoral la care va lua parte și P. S. S. episcopul lor Leu dela mitropolia Iași.

Din partea locuitorilor de pe strada Carol, în număr de peste trei sute, s'a depus o cerere la Primăria locală, cu privire la diferite îmbunătățiri, ce urmează a se face acelei străzi.

În noaptea zilei de 7 crt. un violent incendiu s'a declarat la casa d-lui Ion Munteanu din Tarcău. Focul luând naștere din neglijența proprietarului, dela o bucătărie, a distrus întreg imobilul, care nu era asigurat, Pagubele se cifrează la circa 40.000 lei.

În câteva ziare din capitală au apărut niște inserții în care era vorba de grave neînțelegeri în organizația georgistă locală. Interesându-ne la clubul respectiv, organizația dă cea mai categorică desmințire acestor „svonuri” lansate de câțiva interesați.

Duminică 6 Mai a. c. a avut loc în sala de festivități a liceului Petru Rareș adunarea părinților de elevi. D-l Director V. Ghîtescu a adus la cunoștință ordinile Ministerului de Instrucție, cu privire la disciplina elevilor, făcând o amplă expunere asupra măsurilor ce urmează a fi luate. Au mai luat cuvântul diferiți vorbitori, făcând diferite propuneri, între care cea mai practică înainte de toate, este aceea a d-lui profesor Vasilco de a se constitui o grupare cetățenească de acțiune, care să ajute organele școlare și cele polițienesci, în misiunea lor, cu privire la conduita școlărilor.

În numărul trecut al „Avântului” s'au strecurat câteva greșeli de tipar.

În „Spicuri Silvice” penultimul rând din prima spicuire s'a se cetească complet în loc de *cumplită* Chateau Briand s'a se cetească Chateaubriand.

Cerc cultural la Borca

Duminică 29 Aprilie a. c., cercul cultural preoteșe „Borca” sub președinția părintelui Dimitrie Posmoșanu a ținut ședința duminicală la parohia Broșteni.

La ora 9 a. m., s'a slujit Sf. Leturghie în sobor, după Sf. Evanghelie părintele Ciuntu dela parohia Borca, a predicat cu însuflețire despre: „păcat, urmările păcatului și mijloacele de îndreptare”.

Răspunsurile la Sf. Slujbă au fost date de corul bisericesc al parohiei Broșteni, sub conducerea cântărețului C. Chirileanu și concursul D-nei Maria Pr. Posmoșanu, învățătoare, și a d-lui Teodor Piliță, profesor la școala de meserii din localitate.

După terminarea Sf. Leturghiei, s'a slujit sfințirea apei și taina Sf. Maslu, înălțând rugi și slujbe către Dumnezeu, pentru a trimite ploaia binefăcătoare

La Sf. Slujbă au luat parte și domni învățători membrii cercului învățtoresc, ținând ședința comună cu cercul preoteșc.

După terminarea serviciului divin, domni învățători au plecat spre școală unde și-au ținut ședința intimă iar preoții și cântăreții cercului s'au adunat la lo-

cuinta parohului unde s'a ținut ședința intimă.

Aci au luat cuvântul preoții Gavrilescu-Cotârgești și D. Prelipseanu precum și cântărețul C. Chirileanu.

În sala căminului cultural „Principele Nicolae”, a avut loc apoi și dința publică. Părintele Posmoșanu a conferențiat despre „Călăuzirea vieții copiilor noștri și îndrumarea lor către Christos”, ascultată cu deosebit interes. Partea artistică a fost alcătuită din recitări, coruri populare, o bucată de muzică populară minunat executată de către doamna Maria Pr. Posmoșanu și o piesă de teatru „Descântătoare cu care s'a încheiat serbarea.

Expoziția Târg a Muncii Românești

Dela 1 la 31 Mai, este deschisă la București, piața I. C. Brătianu, expoziția târg a muncii românești, organizată de Liga Națională a Femellor Române cu concursul Ministerelor de Industrie, Comerț și Agricultură, Domenii.

Expoziția aceasta are de scop a reînvia virtuțile constructive ale neamului, producția artistică a vieții statului portul românesc, munca femeii dela țară, toate ramurile industriei țărănești și industria Națională.

Toader Clănău

fragment

Venerabilului coleg Gh. Mihailescu

În ziua aceea de plecare aproape că s'a golit satul de bărbați. Puțin mai zăboviseră, pentru a-și pune rînduială în treburi începute de mai înainte. Mai peste tot tîlîlneai doar femei cu ochi cupși de plîns și de grija, copii cu melancolia în priviri, ori bătrîni girbovi, vorbind încet la colț de uliș.

Singură Maranda lui Donose, baba moașă era veselă; umbra clătinată, cîntînd cu glas răgușit de bătrîni:

„Uiu-iu-u-u și-ași bea rachiul...”

„Da, deseară-a cui să fii?”

Căci baba Maranda avusese o zi de belug și avea de ce să cînte: crișma lui Dudel Cohn fusese golită de butoaie. Curse se rachiul gîrlă pe cadavru soselei, ca un piriaș limpede. Baba Maranda inghenunchiase pe marginea șanțului și cărase cu pumnul băutura risipită. Mai la vale un cîrd de giște albe se scaldă bătînd vesel din aripi; iar cîțiva porci, amețiți de miasma rachiului, se tîlîlneau, grohăind fericiți, în nămolul cuburi de spirit.

Dela o vreme baba Maranda renunțase să mai care cu pumnul. Ci, sprijinită în palmele crăpate, supsese băutura cu gîod în două, ca o vitălnsetată; pînă ce n'a mai putut sorbi.

Acum merge veselă pe ulișă, lăudînd belșugul răsboiului, în vreme ce sub biciul arzător al trăsăului i se trezise în măruntaie o tinerețe de mult stinsă:

„Uiu-iu-u-u și-ași bea rachiul!”

„Da, deseară-a cui să fii?”

Glasul ei sună pustiu și răgușit, în vreme ce bătrînii ridă încetinel, făcîndu-și cu ochii, singurii complici ai unor gînduri fără rod. Femeile, ivite'n poartă, o privesc cu ochi vestejiți, cu bărbia rezemată'n pumn și cu degetul arătător îndoit deasupra buzelor scirbite:

— „Tî-tî-tî! Femeie bătrînă-i ea? Rușine! Ptîu!”

— „Da lăsați baba'n pace, femeilor! zise Vasile Micușă, veteranul dela 77. „Ș'a făcut și ea o leacă de coraj. Ce, vreți să bocească?”

— „Da mai bine ar stringe o Dumnezeu. Doamne iartă-mă, de cit și-ai face dracul ris de dinșă!” zise ura. Baba Maranda prinse vorba și se opri, legănat, în mijlocul drumului:

— „Da, ce, fa? Dintr'al tău am băut? Ce vrei? Crezi că's beață, hai? Ei nu, nu's beață, să știi. laca am gustat oleacă, fa, oleacă. Da nu dela tine. L-au vîrsat în șanț, fa, în șanț. Au vîrsat bonătate de rachiul? Și dacă l-au vîrsat, eu de ce să nu gust? ce, la'n furat, fa? Te ține parale, fa? Ori îți pare rău că n'ai băut și tu? Da te că și-am lăsat și ție; umple-te, fa umple-te!”

— „Da du-te la boala, nebuno că, și-ai băut mînto, alături cu porcii!” — morîna femeia intrînd în ogradă.

Baba Maranda mai bîscorodi o bucată de vreme, înconjurată de copiii adunați, stol, în jurul ei. Ea îi privi deodată nedumerită, mirîndu-se de unde atîția durilgarii, ieșiți ca din pîmînt. Apoi, luîndu-și de seamă, porni rușinată mai departe. La colțul drumului îi ieși un om în cale:

— „Da hai acasă, mîlușă Marandă! Nu vezi că și-ai făcut de urf și rîd copiii de d-ta?”

— „Tu ești, Todiriță? Bine. Todiriță! lăcă mă duc, că doar, n'am să stau aici...”

Și cu o ultimă efortare a vocii chiuî încăodată, răgușit:

— „Uiu-iu-u-u și-ași bea rachiul...”

„Da, deseară-a cui să fii?”

Coti ulișă la vale și porci clătinîndu-se, cu pași neegalii. Bărbatul o privi din urmă, înconjurat de copii ce renunțaseră s'o mai urmărească, privindu-acum pe el cu ochi mirați.

— „Și voi ce umblați, tîlîndu-vă după oameni pe drum, hai? Acasă, nespălașilor!”

Ca un stol de vrăbii speriate cu piatra, gloata o sbughi, tipărind, cu tălpi mărunte, colbul ulișii uscate.

Rominul rămase în răstrece cu sumanul între umeri, cu palaria pe ochi. Privi iolături, nehotărît, apoi porni spre biserică cea nouă, colț la vale, către marginea satului. Mergea încet, ca și cum ar fi vrut să nu facă sgomot cu ciubotele lui grele, ferecate n potcoave și purici zimtați. Coti pe după grădina lui Vasile Micușă și dădu în ogoarele cu popușoi. Apucă pe haturi, la deal, lovit de săbîle strujanilor, pe care nu le simțea cum îi sgarie, în, prelea înăspriată.

În muchea dealului se opri. Privi satul din vale, Jijia ce cargea leneș pe șesuri, calea ferată ce svirlea scripiți în soare, loghiți lacom aerul curat, cu miros de mătase uscată de popușoi și oltă. În depărtare un tren ca o omidă se mișcă încet, svirînd nori albi de fum. Toader Clănău îl urmări cu privirea și cu gîndul pînă pieri după o limbă de deal.

Acum a rămas singur, înconjurat de lanul cu popușoi ce fîșnesc în bătaia vîntului, în vreme ce el stă nemișcat, cu ochii ațîțiți în direcția trenului dus, pînă ce pe lumina lor se azează ceața...

La picioarele lui un mușuroi de țuraci înspăimîntate se aleargă, vînd în fața primejdiei omului cu ciubote mari, îi atrage privirea. Se șterge la ochi și se uită la ele, ca la un lucru atun-ci văzut pentru întia oară. Omul înfipse bățul în virful mușuroiului și-l rani adînc. Apoi rămase incremenit, surprins de el însuși asupra unei fapte rele. Se lăsa în genunchi, puse bățul alături și privi atent la sbuciumul acestor ființe fine, negre și mici, care alergau speriate să dea dezastrul uriaș și neașteptat.

Toader Clănău rămase înpietrit; doar inima i se strînsese în coșul pieptului. zîcnînd dintr'o dată. Apoi, grăbit, cu palmele lui mari adună țărîna grămădă, virful mușuroiului la loc, lăra a se uita că furnicile i se urcă pe trup, îi intră pe sub cămașă, îl pîșcă ascuțit, cu desnădejde, sgîrcîndu-se. Omul nu simte nimic; el vrea să dregă ceea ce idtr'o clipă a distrus. Cînd crede că-i gata, privește mulțumit mușuroiul și-și scutură cu blîndețe furnicile depe el, în vreme ce în mîntea lui își cere iertare pentru spaima ce le-a făcut. Apoi se depărtează doi pași, călcînd cu grija, să nu prînda sub talpa ciubotelor strivitoare, furnicile ce alergău grăbite, cuprinse de panică,

— „Noroc Toadere!” — auzi ei în spate glasul lui Andrei Probotă.

— „Să trăiți, domnu Andrei! Măta'rai? Nici n'am simțit cînd ai venit aici,”

— „Eram mai de mult pe cîmp. Am venit să vad popușoi. Încă nu's gata de strîns. Mai trebuie o lună de zile. Dar tu ce făceai pe aici?”

Toader Clănău rămase încurcat. Îi era rușine de ce făcuse. Îngăimă, numai ca să nu tacă:

— „Da, uite-așa! Am venit și eu...”

— „Bine, Toadere, bine. Dar mi se pare că și's dragi furnicile. Te-am văzut dregîndu-le mușuroiul!”

— „Ndă!”

— „Amîndoi rămăseră o clipă tăcuți, privind la alergătura pîzderiei negre de mici vietăți, nemulțumite cu opera palmelor aspre ale uriașului cu ciubote ferecate.

— „Sărăcele, zise Probotă, - cit is de muncitoare!... Dar tu ce mai faci, Toadere? Tu nu te duci la răsboi?”

Intrebarea îi venise pe buze fără s'o gîndească și-i păru rău c'a rostit-o. S mîji c'a rînit adînc și el în sufletul țărînului care nu putuse lăsa risipit un mușuroi de furnici. Toader Clănău lăsa capul în piept și tăcu. Inima-i galopă între coaste, scurt. Un fulger fu gîndul ce-i străbătu creierul, lumîndu-i mîntea pe care și-o frămînta de cînd pornise mobilizarea: el ce face?

Privi în față, o clipă, pe Probotă și grăi plecînd din nou ochii.

— „Ndă domnu Andrei, mătă ești tînar și poate nu știi. De așa întrebă.”

Crezi mata că nu m'ăși duce, că ași ședeaa aci, ca femeile? M'ăși duce, așa cum s'o dus și Petrache Acasazdreii și Lumitru Rusu și alții.

Nu știi cum mă roade și pe mine gîndul să mă duc. Dar...

Glasul lui Toader Clănău căpăta deodată o asprime necunoscută:

— „Domnu Andrei, mătă n'ai auzit pe Domn profesor nici odată vorbînd de mine în casă?”

Probotă își birui o șială ciudată ivită ochilor cenușii:

— „Ba da, Toadere, dar drept să-ți spun, n'am priceput mare lucru. Se pare că ai avut o mare nenorocire de tras, un păcat!”

Toader Clănău îl privi iar în față cu ochii întunecați. O amintire grea îl apăsă pe suflet și-i opri vorbele în gît. Ar fi vrut în clipa aceea să vorbească deschis să-și dea sufletul pe față, dar copilul din față lui îl intimidă.

— „Atunci poate că nu știi. Și-i mai bine. Că ești tînar și ai suflet curat, ca o apă limpede, domnu Andrei, Că ceea ce am făcut eu în viață îi lucru rău și nu se cade. Vezi mătă, eu n'am hodină nici zi nici noapte: mă mincîc gîndul și mă muștră... Dar mătă ești tînar. Și dacă domnu profesor nu ți-o spus povestea mea de bună samă că nu trebuia s'o știi. Dumnealui o înțeles așa, îi sînt eu, o singură dată nu l'am ascultat și de atunci mi se trag toate...”

Toader Clănău sgîndări hatul cu bățul, apoi tipări țărîna cu talpa ciubotei, punctînd astfel vorba spusă. Dar Andrei Probotă nu se dădu bătut: simți că buzele lui Toader is gata să mîrțurisească amarul inimii. El știa povestea lui Clănău, dar ar fi vrut s'o audă din gura lui, să vadă ce zice el însuși.

De aceea îl luă domol,

— „Bine, Toadere, cred că ești necăjit. Presupuneam însă că dacă ți ași fi cunoscut necazurile, ți ași fi putut fi de vreun folos”...

— „Mie? Bine-ar fi, domnu Andrei, să pot găsi un om, dar un om bun, un om care să-mi creadă și să-mi poată da o mîină de ajutor!” zise domol Clănău, privind în lungul văii, la apa argintie a Jijiei ce șerpuia între mîluri înguste.

— „Hai, Toadere și om sta oleacă jos. Uite ici, la marginea ogorului, pe iarbă. Să vedem ce-i de făcut!”

— „Ce să fie, domnu Andrei? De acu eu așa mă trec pe lumea asta. Ia, un ticălos!”

Se așezară pe iarbă coaptă. Vîntul țoțni printre popușoi și amîndoi ascultară o clipă glasul holdelor. Un spic se clătina scurt ca o vietate, o șopîrlă întîrziată sfîrîi prin iarbă ca o frunză verde de oțet. Toader Clănău o urmări cu privirea cum intră în viziuna ei, îngustă ca un degetar.

— „Domne, domnu Andrei, stau eu și mă gîndesc, ca prostu: de ce am fost eu făcut pe lumea asta? Eu n'am avut nici o bucurie dintrînsa. laca, acu de pildă, oamenii se duc în răsboi. Dumnezeu știe dacă nu li-i inima frîntă... Eu m'ăși duce fără să cîrînesc un cuvînt. Mi s'ar pareaa că m'am născut din nou. Da' nu! Vezi mătă, mai țerice-i șopîrla aceea. Ea măcar are o bîrtă unde s'a scundă, și s'o știe nimeni. Eu nu trăsesc la un loc cu ceilalți

dar nu's om și eu ca toți oamenii”

— „Lasă, Toadere, că-ți mai faci și tu gînduri negre pe degeaba”.

— „Pe degeaba? Nu. Eu știu ce spun. Sînt lucruri la cari m'am gîndit mult; zi și noapte. Ele nu mi dau hodină... Da'ce stau eu de vorbesc. li fi grăbit și eu trîncănesc... Numai că, vezi mătă, pareaa că mă mai ușurez. Și dacă nu ți-i greu, ți oi spune povestea mea: că-i amară și n'are pas spre bine. Poate că mă-i slătui, că ai trecut prin școli și ai carte multă.”

— „Spune, Toadere, că te ascult”.

Și'n acel asfințit de soare pe hatul cgoarelor de popușoi ce țoțneau în vînt, în mirosul ierbiilor coapte și mătasei uscate, povestea lui Toader Clănău, căpăta chip, ridicându-se odată cu lumurile din satul pustiu de bărbatîr plecăți.

Andrei Probotă întinse tabachera, iar țărînul rasuci domol o țigară.

— „Domnu Andrei, începu el, povestea mea asta-i: am răpus un om odată și n'am să-l uit cit oiu trăi. Să nu mă ocărășii și mătă; că mult mă ocărăse eu singur și mult mă muștră cugetul...”

— „O fost un vînt rău atunci.

S'o ridicat lumea din sate cu revoluție; că era amara viața noastră a țărînilor. Toate moșile pe aici erau arendașite de străini. La Petreștești era Slusingher, la Buimăceni Ianachi, la Crăciuneni Schor; peste tot străini. Boerii noștri cîștigaseră destul și lăsuaseră moșile pe mîna lor. Viața noastră era viață de ciine; eram robi jidanilor și armenilor. Nu mai era chip. A suflat odată un vînt rău și ne-am ridicat; am vrut să fie pîmîntul al nostru.

Eu eram tînar; fusesem voluntar în armată și mă liberasem.

Umblam de-a'nsurătorii, Dar m'am luat cu mulțimea. Domn profesor o venit între noi, ne-o sfătuit și ne-am potolit. Dar apoi iar ne-am dus la curte; boerul o fugit în lumea lui. Am spart ușile, am dat de gura beciului. Erau acolo vinuri vechi și am băut. Am băut din căldări; ba unul o adus oala de noapte a boerilor; și cu aceea am băut. Ne-am prăpădit mîntea. Cînd am dat peste noi domn profesor, noi eram gata. Și acu stau și mă mier ce curaj o avut de s'o virit între noi... Eram lupi turbați, nu oameni. Dar ne-o oprit dela rîle. Ne-o scos la cîmp; am băgat pluguri în brazdă și-am împărțit pîmîntul. Cu asta ne-o cîștigat.

A doua zi însă o venit armata și ne-o luat pîmîntul înapoi. În alta parte, la Zlătunoaia, oamenii s'au pus în potrivă și au fost împușcați. La noi nu; am stat liniștiți o zi două. Pe urmă cînd o plecat armata, am pornit iar...

Vezi mătă, oamenii noștri s'au buni-Dar cînd beau is fiare. O fugit Dudel Cohn din sat, dar i-o rămas crișma și rachiul în beciu și noi am băut din el ca dintr'al nostru; am uitat de pîmînt...

Cum s'o lăcut nu știu, dar ne-am luat la slădă. Am început a ne bate ca chiorii. Și am seos cușitul; am văzut roșu în mîntea ochilor; și am întip în gramadă... Cînd m'am trezit, Vasile Donose era mort de mult, saracul...

... Asta o fost, Domnu Andrei! L-am ucis! Intrebă-mă pentru ce și nu ți-oiu putea spune; că nu știu.

Moartea lui Vasile Donose am

plătît-o eu. Poate că l-au pîlît și alții; că era hărățagor; dar eu am dat cu cușitul pîoa i-am scurs viața din timp... Cinci ani am stat la ocnă, Domnu Andrei, cinci ani...

De atunci nu mai sînt om. De atunci mereu îl vîd pe Vasile Donose, așa cum era înainte de a muri, uitîndu-se la mine și muștrîndu-mă cu întrebarea:

„Bine, mîi Toadere, de ce m'ai răpus tu pe mine?” Atîta îmi spune și mă privește cu părere de rău; plînge și se uită la mine; că era tînar și voinic; că umbla și el după însurătoare...

Încă is nouă ani de atunci și el nu m'o uitat. Mereu mă muștră. Mai ales noaptea cînd afară bate vîntul, el mă trezește din somn; îmi ciocănește în fereastră și mă întrebă de ce l-am omorît.

Atunci cînd m'au judecat și m'au osîndit, am spus că nu eu l-am răpus; că l-au împuns și alții. Acum știu că eu m'o spun eu el singur. Și, vezi mătă, cei cinci ani pe care i-am făcut la sare, n'au fost pedeapsă. Pedeapsă îi mortul. Pe dînsul nu-l pot împacă în nici un chip...

Cînd m'am întors acasă, după cîn i ani, m'am dus să-l impac. M'am dus la el. laca de aici se vede cîmîturul. În colții despre asfințit, vezi mătă crucea aceea albă? Acolo-i Vasile Donose.

M'am dus la el și i am plîns la mormînt; și l'am rugat să mă ierte; și m'am inghenunchiat pe mormîntul lui pe care-l uitaseră neamurile; și ca să-l impac i-am săpat crucea de piatră albă și i-am pus o la căpătăi; doar m'a iertat!

O vreme m'o iertat, iar eu i-am purtat de grija. Viața mea i-am închinat-o lui; mă sa pe care s'o ticăloșit de băutura am luat la mine, o ajut cât pot; că-i slabă și bătrînă și moare miine poi-mîne, fără lumînare.

... Acu însă de cînd o sunat mobilizarea, Vasile iar mi s'arată. Nu mă mai ocărăște. Numai mă întrebă:

— „Ce faci, Toadere? Tu nu te duci?”

Așa cum mai întrebă mătă, așa mă întrebă și Vasile. Iar eu stau il vîd, il aud; Dar n'am nici o putere. Că nu mă primește în armată. Nici în Bulgaria la 913 nu m'au luat. Pe semne; nu mi-am făcut pedeapsa destul...

... Asta-i povestea mea, Domnu Andrei. Dacă poți să mă nveți ceva, spune-mi ce să fac. Mortul îmi cere să mă duc în locul lui. Mă duc. Fă-mi un chip să-l pot asculta. Cred că după asta m'ar ierta; ași fi și eu om!”

Andrei Probotă ascultă e înfiorat, cu neaștîu Toader Clănău îi apărui alt om, alt suflet. Il văzu dintr'o dată dregînd un mormânt părăsît și punădu-i crucea de piatră albă, așa cum adineori, cu palmele i aspre dregă un mușuroi de furnici, risipit într'o clipă de uitare.

Se apropie de Toader Clănău, îi apucă mîna și-i șopti cald:

— „Toadere! Vrei să fii prietenul meu?”

Țărînul avu o lucrare vie în priviri, se uictă'n ochii tînarului; apoi, plecînd capul, suspînă adînc și, poate pentru prima dată dela pîcătul lui, plîns astfel acolo, pe hatul ogorului de popușoi, în foșnetul trînzelor îngălbenuite, amestecîndu-și lacrimile cu țărîna din care furnicile mici și negre își durează subrede mușuroaie.

AUREL ROTUNDU

SĂPTĂMÎNA CĂRȚII
La Librăria Ionescu Piatra-N.

(Dela 12 - 20 Mai 1934) Rabat oficial 20%

Ultimile Noutăți Literare și cărți românești dela Toate Editurile din Tară. Cel mai bogat asortiment

Săptămâna Cărții 12 - 20 Mai 1934

Cărți de căpătâiu

1. Poezii
2. Scrieri politice de Eminescu
3. Memoriale și
4. Idei și forme istorice de mare Vasile Parvan.
5. Trecute vieți de Doamne și Domnițe de Gane.
6. Terra de S. Mehedinți.
7. Puterea sufletească de C. Radulescu Motru.
8. Istoria literaturii romine și
9. Istoria Rominilor de N. Iorga.
10. Dicționarul enciclopedic Cartea Românească de Candrea și Adamescu.
11. Documente literare de Torouf.
12. Istoria literaturii române de Sextil Pușcariu.
13. Naționalism sau democrație de Aurel C. Popovici.
14. Articolele ideologice publicate în ziarul „Cuvântul” de profesorul Nae Ionescu.

Cumpărați-vă

Almanahul Graficei Române 7 volume artistic tipărite și leuate), ce apar la Craiova sub conducerea D-lui Virgil Molin.

apărut

Grafica Română, o revistă de specialitate—număr festiv, pentru împlinirea a 10 ani de existență. Conducătorul acestei minunate reviste este D-l Virgil Molin.

Cumpărați-vă

Colecția clasicilor români, editată pentru întâia dată în mod vizat și demn, de editura risul Românească—Craiova.

rofi. Ion Simionescu

Un neîntrecut popularizator științei românești. Conduce revista „Satul” și bina seria de cărți intitulată „Unostinși fotostitoare” pentru opagarea științei și tehnicii mamești. A mai scris: Orașe din România Oameni aleși Dobrogea Calend. al gospodărilor.

Al. Brătescu Voinești

Unul dintre cei mai admirabili prozatori ai literaturii noastre. A scris: În lumea dreptății Intineric și lumină Viețuța minciună În slujba pacii Firimituri Cu undița. Sunt cele mai admirabile nune din literatura română.

zar Petrescu

Un romancier de superioară ță, harnic, fecund și adânc oscător al aspectelor vieții iale dela noi, cum s'a dovedit în grandiosul roman Intuare. A mai scris: Drumul cu plopi Scrisorile unui razeș Aranca stima lacurilor Saletul mecanic Omul care și-a găsit umbra Plecat fără adresă Lăcomăria regelui Lăcomăria turul negru, etc.

chilor Crainic

Profesor, gânditor, ziarist și vizitor de generație. Poet și eseist neîntrecut. A scris: Parurile pământului Ara de pește veac

rian Cristescu

Un scriitor pentru copii. asările și popuși

Familia Roademult Nepoșii Roademultului și un popularizator al istoriei neamului nostru în cele 3 volume intitulate „Povestea neamului nostru”.

Ionel Teodoreanu

Poetul copilăriei din Ulița copilăriei și din romanul La Medeleni (3 vol.). Romancierul agreabil din: Turnul Milenei, Bal mascat Fata din zlateaust Golia, etc.

G. Topârceanu

Poetul „Baladelor Vesele și Triste” și al Paradelor originale. Este un versificator neîntrecut. Poezia lui se citește cu o ușurință uimitoare.

V. Voiculescu

Un poet unic în felul de a simți și a se exprima. A scris: Pârșă Destin Poeme cu ingeri

M. Codreanu

Poet premiat cu Premul Național pentru poezie. A scris: Statui Turnul de tildes Sonete

Ion Minulescu

Poet modern de real talent autor dramatic și bun critic. A scris: Romanțe pentru mai târziu De vorba cu mine insamă Stroate pentru toata lumea Roș, galben și albastru, etc.

Ion Pillat

Poet neîntrecut, de un lirism plin de viață și tradiție curat românească. A scris: Satul meu Pe Argeș în sus Biserica de altadota Caetul verde Visari pagane, etc.

Liviu Rebreanu

Romancierul realist, al vieții țărănești din Ion, povestitorul documentat al sbuciumului sufletesc din Padurea spânzuraților, psihologul subție din Ciuleanara și Adam și Eva, și istoricul romanțat al revoluției lui Horia din Craișorul. A mai scris: Golanii Metropole Ilic Strul dezertor

Jean Bart

Marinarul iscusit și sfătos care a murit anul trecut. A scris: Jurnal de bord În delta Peste Ocean Europolis

Ion Dongorozzi

Novelist și romancier Socoteți greșite Jucu Belter îndrăgostit

Victor Ion Popa

Un om uluit, prin multiplicitatea talentelor sale: artist, autor dramatic, romancier, poet, eseist, caricaturist, etc. A scris: Ciuta. Mușcata din tereastră. Velerim și Veler Doamne.

Petre Dulfu

Clasicul poet al poveștilor noastre populare: Isprăvile lui Păcală, Gruia lui

Novac. Povestea lui Făt frumos. Păcală argat. Dumnezeu și oamenii. Povestea României spusă de un soldat.

Octavian Goga

Naționalistul, poetul, gazetarul, autorul dramatic, conferențiarul și reprezentantul ardealului în cultura românească. A scris: Poezii. Cântecul fără țară. Meșterul Manole. Notarul. Mustul care fierbe.

Em. Bucuță

Conferențiar neîntrecut, novelist, eseist și romancier. Conducător al excelentei reviste „Boabe de Grâu”. A scris: Florile inimii (poezii). Fuga lui Șekhi și Maica Domnului dela Mare.

Alexandru Cazaban

A scris: Oameni cum se cade. Păcatul Sf. Sale. La umbra unui car. Intre trac și coș.

Mircea Eliade

Un tânăr reprezentativ al generației noastre, care a studiat în India. A publicat: Isabel și apele diavolului Maytrei Lumina ce se sînge, etc.

N. D. Cocea

romancier, gazetar și pamfletar de mare marcă. A scris: Vinul de viața lungă Fecior de slugă

Gh. Adamescu

Profesor și scriitor — adânc cercetător al trecutului literaturii române.

A scris o valoroasă „Istorie a literaturii române” și a colaborat la „Dicționarul enciclopedic” publicat de Cartea Românească, (în colaborare cu profesorul universitar I. Candrea).

Ion Agârbiceanu

Un scriitor reprezentativ al Ardealului. A scris: Doua iubiri. Datoria. Arhangheli. Popa Man. Canin de vâra. Legăa trupului. Legăa sufletului, etc.

C. Ardeleanu

Unul dintre cei mai realiști scriitori, care a analizat viața socială a orașelor noastre. A scris: Diplomatul, tăbăcarul și actrița. Pe strazile Iașului. Am ucis pe D-zeu, Feciorul

D. V. Barnoschi

Scriitor de real talent, care a analizat evoluția revoluționarilor români în Cărușarii și viața ticaloasă din vremea războiului în Neamul Cofotănesc.

Ion Basarabescu

Novelist de seamă și bun poetist și psihic. A scris: Aurele. Vultur. Undor implinit. Moș Ștef. Aciucul, etc.

Lucian Blaga

Un gânditor, un poet și un filosof, bine cunoscut publicului, din paginile „Gândirii”. A scris: Poemele luminii Pașii protetului Lăuda somnului Zamolxe Meșterul Manole Cruciada Filosofia stilului Eonul dogmatic, etc.

Demostene Botez

Poet fin și subtil. A scris: Zilele vieții.

Gh. Brătescu

Neîntrecut novelist, care a pictat admirabil viața militară. A scris: Maiorul Bălan. Doi vulpoi. Schițe vesele. La clubul decavaților, etc.

Ion Gorun

A scris: Robinson în țara românească. Lume necajită. Obraze și măști. Alb și negru. Faust (traducere).

C. Kirilescu

Prof. Univesitar și Consilier tehnic în Ministerul Instrucțiunii. A scris cărți pline de sens pentru viața școlii noastre; e cel mai autorizat istoriograf al războiului pentru întregirea neamului.

Amintim: Printre Apostoli Porunca a zece Povestea Sf. nostru războiu. În slujba unei credințe Flori din gradina copilăriei.

Al Lascarov Moldovanu

Un minunat povestitor creștin și un desăvârșit conferențiar. A scris: Zile de campanie. Pe drumuri de țară. Cohorte de morți. Nopti în Moldova. Hotelele impanitații. Mamina.

Mihail Lungianu

Un povestitor al Munteniei. A scris: În sarbatori. Zile senine. Spovedanii. Clacă și robot. Din umbra satelor. Povestiri. Mucenicii neamului.

Vasile Militaru

Fabulist neîntrecut. A scris: Sropi de rouă. Cântarea neamului. Fabule (2 vol.). Psaltirea în versuri.

(urmează în numărul viitor)

Sărbătoarea Cărții

Ziua cărții de anul trecut s'a transformat anul acesta într-o săptămână a cărții. Cu atât mai bine! Va fi o abateră dela zbuciumul nostru cotidian, o săptămână de inalte preocupări spirituale și totdeauna de reculegere obștească.

Integrarea acestei sărbători a cărții în liniile unui program permanent, e semnul că ea a devenit o realitate vie în cuprinsul hotarelor românești, că în filele ei e legată însăși cultura neamului românesc, cartea fiind singura în măsură să arate valoarea sufletească și intelectuală a unui popor.

Noi, editorii și librarii, auxiliarii noștri cei mai prețioși și cei mai devotați slujitori ai cărții, ne revendicăm un merit. Acela că împotriva greutăților iscate izbutim să împrăștiem slova scrisă a scriitorilor și gânditorilor noștri. Iar dacă azi acestui drum străbătut i se deschid orizonturi mai largi țirește că în bună parte, lucrul ni se datorește și nouă.

Termin cu cuvinte de laudă pentru d-nii librari cari au înțeles să dea un sprijin neprecupețit cărții, înțelegându-și astfel pe deplin rolul lor de propagatori ai culturii în marea masă cetitoare.

S. Ciornei

De-ale Cărții

Cu ocazia inaugurării „Săptămânii Cărții” spicim după un chestionar al d. libr. V. Ionescu Piatra-N. cele ce urmează: Cum s'ar intensifica propaganda Cărții?

Vorbindu-se la orice ocazie, cât de mult cu oricine și aproape ori unde, despre Carte Cetitori. În dezvoltarea librăriei fiind mai consolidată în partea tehnică, am avut un întreg concurs dela reprezentanții intelectualității din localitate și împrejurimi, cari, prin îndrumări directe și continue, mai călăuzit întru crearea unei librării adevărate. Fi-rește că aceștia erau și sunt primii cumpărători ai cărții! Contează apoi cetitorii amatori, ocazionali, cari caută cartea rară, scumpă, dar epocală.

D-nii învățători, grosul intelectualilor, sunt dornici de cărți: literatură și pregătire pedagogică.

Cu sacrificii își procură unii hrana sufletească.

E sfâșietor când vezi că unii după ce sorb din ochi titlurile noutăților literare, renunță cu darere în suflet la multe din ele, din cauza insuficienței unui salar de mizerie. Totuși, toți se străduiesc să propovăduiască dragostea de carte, sătenilor, în mijlocul căror trăiesc.

La sătenii-cetitori de cărți se marchează un regres, de câți-va ani, încoace:

Veneau pâlcări, la librării, cumpărându-și cărți populare, religioase, instructive și de petrecere. Acum doar câte un rătăcit, de întreabă de viața unui sfânt sau altă cărțuie—Vănzători ambulanți nu reușesc nici ei să plaseze.

Orice efort cade în fața rezistenței: „nu-s parale, ne trebuie altele”.

Să-i lămurim că înaintea altora, cărțile aduc destul bine.

Terenul nu-i pierdut: e părăginit, se impune recultivarare și însămânțare: oficiul ilașteptăm dela oricine a ținut o carte în mână.

Pătura mijlocie, muncitorii și meseriașii orașului, contează, spre durerea noastră, ca absentă pentru cărți de cetit.

Cel mult de se delectează cu otrava unor fascicule lansate de editori fără conștiință.

Contingentul este mare; adevărat că față de greutățile zilei n'ar putea cheltui pentru cărți; dar un ban, cândva, tot ar putea da, pentru binele lor.

De-am avea emisari îndreptători aici țara ar înflori, prin roada cărții bune.

uate aceste cărți și altele se găsesc de vânzare la libr. V. Ionescu Piatra-N. cu 20% rabat în săptămâna cărții. 12-20 Mai 1934.